

1. 'Geestelijke langebaanschaatsers'

Ben je weleens in het Corrie ten Boomhuis geweest, in Haarlem? Ik kan je dat bijzonder aanbevelen. Als de lockdown nou weer voorbij is, dan is het de moeite waard om daar eens heen te gaan. Het Corrie ten Boomhuis is het huis waar in de Tweede Wereldoorlog de familie Ten Boom woonde, Corrie ten Boom met haar vader Casper ten Boom en haar zus Betsie. Een broer en een zus waren al het huis uit. Corrie en haar vader werkten als horlogemakers, Corrie was de eerste vrouwelijke gediplomeerde horlogemaakster van Nederland. De benedenverdieping is een juwelierszaak gebleven, Ten Boom Juweliers, tot vorig jaar. Toen werd de zaak opgeheven.

De verdiepingen daarboven zijn een museum, en toen wij daar een keer waren, kregen we een boeiende rondleiding. De gids vertelde dat Willem ten Boom, de opa van Corrie, zich in 1837 in dit pand had gevestigd als horlogemaker. En – heel opmerkelijk – in 1844 startte deze Willem ten Boom een gebedsgroep om te bidden voor het Joodse volk. 1844, dat is dus nog ruim een eeuw voordat de staat Israël werd gesticht, dat was 104 jaar later, in 1948. Deze mensen zagen hoe het Joodse volk verspreid leefde over de hele wereld, overal vervolgd en opgejaagd, en zij gingen bidden. Want ze lazen in hun bijbels dat Israël het volk van God is, en dat God dát volk voor eeuwig trouw beloofd heeft.

Precies een eeuw ná 1844, in 1944, werd er door de Duitsers een inval gedaan in het huis van de familie Ten Boom. Corrie werd opgepakt, haar vader Casper en haar zus Betsie. Het huis was jarenlang een opvangplek geweest voor Joden en voor verzetsmensen, die verder werden geholpen naar andere schuilplaatsen. Via het netwerk van de familie Ten Boom zijn minimaal 800 mensen van de dood gered, van wie een groot deel Joden. Ik moest hieraan denken toen ik nadacht over Simeon en Hanna. Twee oude mensen, die veel verblijven in de tempel in Jeruzalem. En van allebei wordt beschreven hoe ze leven in een houding van verwachting. Deze mensen kijken vooruit. Ze verlangen naar de komst van Messias, ze bidden daarom, hartstochtelijk, al vele jaren lang, en ze hebben het volste vertrouwen dat God op Zijn tijd hun gebed zal verhoren.

In vers 25 lezen we het over Simeon: 'Hij was een rechtvaardig en vroom man, die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken.' Dat wil zeggen: hij verwachtte de beloofde Verlosser, die al eeuwen geleden was beloofd.

En wat staat er van Anna, of Hanna, net hoe je dat vertaalt? Vers 36: 'Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden.' Als Hanna inderdaad al 84 jaar weduwe was na een huwelijk van 7 jaar, dan moet ze hier al ver over de honderd zijn. In de Herziene Statenvertaling staat het anders. Daar staat: 'Zij was op hoge leeftijd gekomen en had na haar meisjesjaren zeven jaar met haar man geleefd. En zij was een weduwe van ongeveer vierentachtig jaar.' Dat lijkt mij eerlijk gezegd meer aannemelijk. Die oude Hanna, die 'dient God onafgebroken in de tempel, met vasten en bidden, nacht en dag.' En als zij Jezus heeft gezien, dan gaat ze dat vertellen aan 'allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem.' Dat was blijkbaar óók zo'n gebedsgroep. Een beetje zoals die gebedsgroep in Haarlem.

Dit zijn allemaal mensen, Simeon, Hanna, de gebedsgroep rondom Hanna en ook de familie Ten Boom en die gebedsgroep

in Haarlem, dit zijn allemaal mensen van de lange adem! Jaar in, jaar uit blijven zij bidden. Zij weten dat God niet een God is van grillen en van hypes. God blijft trouw, jaar in, jaar uit, eeuw in, eeuw uit, en wat Hij beloofd heeft, dat zál Hij doen, op Zijn tijd! Deze mensen zijn in geestelijk opzicht een soort langebaanschaatsers. Ze blijven doorgaan, doorgaan, doorgaan... God heeft toch beloofd dat Hij de Messias zal sturen? Laten we dan bidden, blijven bidden! God heeft toch beloofd dat Hij ooit Zijn volk Israël weer terug zal brengen in het eigen land? En dat ooit de ogen van Israël open zullen gaan voor Jezus als de beloofde Verlosser? Daar in Haarlem, in 1844, wéten ze dat! Het staat in de Bijbel! Talloze beloften dat Israël weer terug zal keren naar het eigen land. En die belofte in Romeinen 11: 25 en 26: 'Slechts een deel van Israël werd onbuigzaam, en dat alleen tot het moment dat alle heidenen zijn toegetreden. Dan zal heel Israël worden gered.' Ze wéten dat, daar in Haarlem, en daarom gaan ze bidden. En ze houden vol! Als geestelijke langebaanschaatsers.

2. Wie dichter bij God komt, merkt dat God van Zijn kant dichterbij komt

Wij hebben Kerst gevierd, en nu mogen we weer verder. Donderdagavond gaan we de grens over naar een nieuw jaar. God gaat mee, Hij blijft trouw. En Hij zoekt mensen, die ook trouw blijven. God zoekt geestelijke langebaanschaatsers. Doorzetters. Doe je mee? Of is je geloof grillig, met horten en stoten? Ben je even helemaal op een geloofspiek, en dan is het allemaal weer weg...? Laat jij je uit het veld slaan door wat er gebeurt in de wereld? De coronacrisis? Natuurlijk, de effecten zijn groot en misschien ben je wel zwaar getroffen. Misschien heb je een familielid verloren, of zakelijk gaat het helemaal niet goed.

Wat doet het met jouw geestelijk leven? Ben je ook zo'n langebaanschaatser, of ga je wankelen? Ga je twifelen? God gaat door! Hij blijft trouw door dik en dun. En Hij zoekt mensen die ook trouw blijven. Die zich niet van de wijs laten brengen. Mensen die niet afhaken als God even ver weg lijkt, maar mensen die God blijven verwachten. Als je dat doet, dan laat God het zien, dat Hij nooit loslaat wat Hij ooit begonnen is. Wie op die manier met God leeft, komt steeds meer in Zijn nabijheid. Simeon is daar een duidelijk voorbeeld van. Wat lezen we in vers 25? 'De Heilige Geest rustte op Hem'. De Heilige Geest, die is al eerder door Lukas genoemd, in hoofdstuk 1. Toen ging het over de Heilige Geest, die over Maria zou komen, waardoor zij zwanger zou raken. En hier komen we opnieuw de Heilige Geest tegen. Zie je dat? De Heilige Geest is niet alleen even actief op Pinksteren, om daarna weer opgeborgen te worden in een doos, achterin een kast. Nee, de Heilige Geest is God in actie! En die Heilige Geest werkt. Hij gaat door, jaar in, jaar uit! Wij

mogen bidden dat de Heilige Geest krachtig werkt, ook in het nieuwe jaar! En de Geest werkt ook! Als je goed je ogen en oren de kost geeft, dan merk je dat, elke week, elke dag! Wil je meer zien van het werk van Gods Geest? Wil je meer ontdekken van Zijn werk, ook in jouw leven? Er ligt een belofte! In Jacobus 4: 8 staat: 'Nader tot God, en Hij zal tot u naderen.' Naarmate je dichter bij God gaat leven, zal God ook dichterbij jou komen. Dat is de ervaring geweest van al die langebaanschaatsers op geloofsgebied. Simeon wordt maar liefst drie keer in verband gebracht met de Heilige Geest, heb je dat gemerkt? In vers 25: 'De Heilige Geest rustte op Hem.' Dan in vers 26: 'Het was hem door de Heilige Geest geopenbaard dat hij niet zou sterven voordat hij de Messias

van de Heer zou hebben gezien.' De Heilige Geest had het tegen hem gezegd. Hoe, dat weten we niet. Maar het was een duidelijke boodschap: 'Simeon, jij zult niet sterven voordat de Messias is geboren, en jij zult Hem met eigen ogen zien!' Dat is de tweede keer dat de Heilige Geest wordt genoemd.

En dan de derde keer, in vers 27: 'Gedreven door de Geest kwam hij naar de tempel.' De Heilige Geest kan je heel concreet leiden. Dan krijg je een plan in je gedachten, om iets te doen, of een berichtje te sturen, of wat dan ook, en achteraf denk je: 'Dat moet wel Gods leiding geweest zijn, dat is vast de Heilige Geest geweest!'

3. De Heilige Geest opent je ogen voor Jezus

'Nader tot God, en Hij zal tot u naderen.' Ja, God komt hier naderbij! Op een heel bijzondere manier: in een Kind. Deze baby in de tempel in Jeruzalem, Jezus, Hij onthult Gods liefde. In Hem wordt het duidelijk hoeveel God houdt van deze wereld, hoeveel God houdt van mensen, hoeveel God houdt van jou! Die grote God, onmetelijk in Zijn macht en majesteit, Hij heeft Zich klein gemaakt, heel klein, als een nederig Kind. Maar hier, in de tempel, in het huis van God, zijn twee getuigen die méér zien dan alleen een Kind. Zij weten door de Heilige Geest dat deze Baby het grootste geschenk is, dat God ooit aan deze wereld heeft gegeven: Zijn Zoon, de Verlosser, de Messias! De Heilige Geest heeft hun de ogen geopend voor wie Jezus is.

Twee getuigen, Simeon en Hanna. In de Joodse wet staat dat twee of drie getuigen voldoende zijn om een zaak te laten vaststaan. Hier zijn ze, de twee getuigen: een man en een vrouw, twee mensen die dicht bij God leven.

Ook vandaag de dag wil de Heilige Geest ogen van mensen openen om te zien wie Jezus is. Daar is de Heilige Geest ook echt voor nodig. Want als mens, als gewoon mens, heb je dat niet in de gaten. Dan beschouw je Jezus gewoon als een historische figuur. Maar als je ogen opengaan, door de Heilige Geest, net als bij Simeon en Hanna, dan ga je ontdekken wie Hij werkelijk is! De Redder van de wereld, de Verlosser van mensen in nood. Ik moet je zeggen: in de loop van de tijd is de Persoon van Jezus voor mij gaan groeien, steeds meer belangrijk geworden in mijn leven. Toen ik tiener was, en jongere, toen voelde ik me al wel sterk verbonden met God. Maar ik heb gemerkt, dat als je bidt, dat dan ook de Persoon van Jezus steeds meer voor je gaat oplichten. Jezus als de Zoon van God en de weg naar de Vader. En ik bid dat God zo alleen nog maar méér groei geeft in het zicht op Hem als de Drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest.

Als Simeon vertelt over de Verlosser, dan blijkt wel dat Jezus geen romantische Messias zal zijn. Simeon zegt, in vers 34: 'Weet wel dat velen in Israël door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt.'

Tegen Maria zegt Simeon: 'En zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden.' Maria heeft die woorden van Simeon goed onthouden, want later heeft ze ze aan de evangelist Lukas verteld. Die woorden hebben diepe indruk gemaakt. Jezus zal een lijdende Messias zijn. Wij weten hoe het verder gegaan is, en hoe Hij is gestorven aan een kruis. Zó is Hij onze Verlosser, als een dienende Heer. Een Koning die knecht werd. En dáárom heeft God Hem ook verhoogd, en opgewekt uit de dood. Daarom heeft God Hem na de hemelvaart de ereplaats gegeven aan Zijn rechterhand.

Jezus – 'Hij zal weerstand oproepen', zegt Simeon. 'Hij kan je tot een val zijn, maar ook tot een opstanding.' Vandaag, zo tussen Kerst en Nieuwjaar, is dat Gods vraag ook aan ons: 'Wie is Jezus voor jou? Buig je voor Hem? Wil je je steeds meer aan Hem overgeven? Of niet? Geef je misschien héél eerbiedig een knikje, maar loop je vervolgens door op je eigen weg?'

Om over na te denken:

1. Ken jij in jouw omgeving geestelijke langebaanschaatsers? Zo ja, wat is kenmerkend voor hen? Wat leer je van hen?
2. Simeon wordt steeds in verband gebracht met de Heilige Geest. Is hij een geestelijke langebaanschaatser omdat de Heilige Geest in hem werkt? Of werkt de Heilige Geest in hem omdat hij een langebaanschaatser is? Hoe werkt dat, denk je?
3. Simeon en Hanna zien Jezus letterlijk, met hun ogen. Dat geeft hen vrede in hun ziel. Wij kunnen Jezus niet met onze ogen zien. Hoe werkt dat bij ons? Op welke manier kun je Jezus zien en dan vol vrede weer verder gaan?

René van Loon, predikant van de Hervormde wijkgemeente De Samaritaan, Rotterdam-Centrum

4. Wie Jezus heeft ontdekt, heeft de vrede gevonden!

Simeon en Hanna, zij gaan ons voor op de góede weg. Zij eren hun Heiland, Jezus Christus. En als zij dat doen, dan geeft dat zó'n diepe vrede. Simeon zingt ervan. 'Nu kan ik rustig sterven!' 'Nu laat U, Heer, uw dienaar in vrede heengaan, zoals U hebt beloofd. Want met eigen ogen heb ik de redding gezien die U bewerkt hebt ten overstaan van alle volken: een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.'

Wie Jezus heeft ontdekt, heeft de vrede gevonden! En als je wéét wie Hij is, als dat je duidelijk geworden is, dan geeft dat zóveel vertrouwen naar de toekomst toe! Want Zijn licht zal alle volken in de ogen stralen! Alle heidense volken, de niet-Joodse volken, maar óók het volk Israël. Alle niet-Joodse volken. Weet je dat we daar al héél dichtbij zijn? Want het Evangelie is al bijna over heel de wereld verbreid. Bijna alle volken hebben al gehoord over Jezus. Bijna overal zijn al kerken ontstaan, gemeenten gesticht. 'En', zo zingt Simeon dan, 'deze Messias zal ook heerlijkheid geven aan het volk Israël.' Als er nou Eén een lange adem heeft, dan is het God. Al Zijn beloften aan Zijn volk, Hij zal ze waarmaken!

Willem ten Boom, hij besepte dat al in 1844. Een eeuw later, op 28 februari 1944, werd er op de deur gebonsd van het huis in de Barteljorisstraat. De oude Casper en zijn dochters Corrie en

Betsie werden meegenomen naar het politiebureau, een straat verderop.

Later, na de oorlog, heeft een politieagent, die op die dag dienst deed, verteld wat hij had meegemaakt. 'Ik weet het nog goed', zei die man, '28 februari 1944. Het was zó anders dan anders. Normaal gesproken, als er arrestanten werden binnengebracht, dan waren ze doodsbang. Mensen die in het verzet hadden gezeten, kregen altijd de doodstraf. Ze waren dan schuw, en angstig, of ze waren onrustig, vol zenuwen. Maar op die dag was alles anders. Die mensen, die werden

binnengebracht, en wat zij meenamen, was een sfeer van vrede. In het hele politiebureau was het merkbaar! Van deze mensen ging een heel bijzondere rust uit.' Hoe kan dat? Wat was hun geheim? Deze mensen hadden Jezus gezien! Niet letterlijk met hun ogen, maar met hun hart. In Jezus hadden zij de ware vrede gevonden. Aan het begin van de oorlog had Casper ten Boom het al gezegd: 'Natuurlijk zullen wij de Joden helpen, al kost ons dat alles. Het is voor mij een eer om te sterven voor het volk van God.' Het geheim van de familie Ten Boom, dat kun je omschrijven met drie woorden, die op een tegeltje staan in hun eetkamer. Het hangt er nog steeds: 'Jezus is Overwinnaar'. Als Corrie ten Boom later haar boeken signeerde, dan schreef ze dat er altijd bij: 'Jezus is Overwinnaar.'

Met dat geheim in onze ziel mogen we verder. We mogen zien op Jezus, en dan vol vrede weer verder, verder na Kerst, verder op weg naar 2021, het oude jaar uit, en het nieuwe jaar in. Wat er ook gebeurt: Hij blijft trouw. Aan Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij is bij ons, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld. 'Nu laat U, Heer, Uw dienaar gaan in vrede.' Als alles je aanvliegt, corona en de mutaties van het virus, en hoe het allemaal moet... denk aan Simeon, denk aan Anna. Denk aan Willem en Casper ten Boom. Jezus is Overwinnaar! Amen.